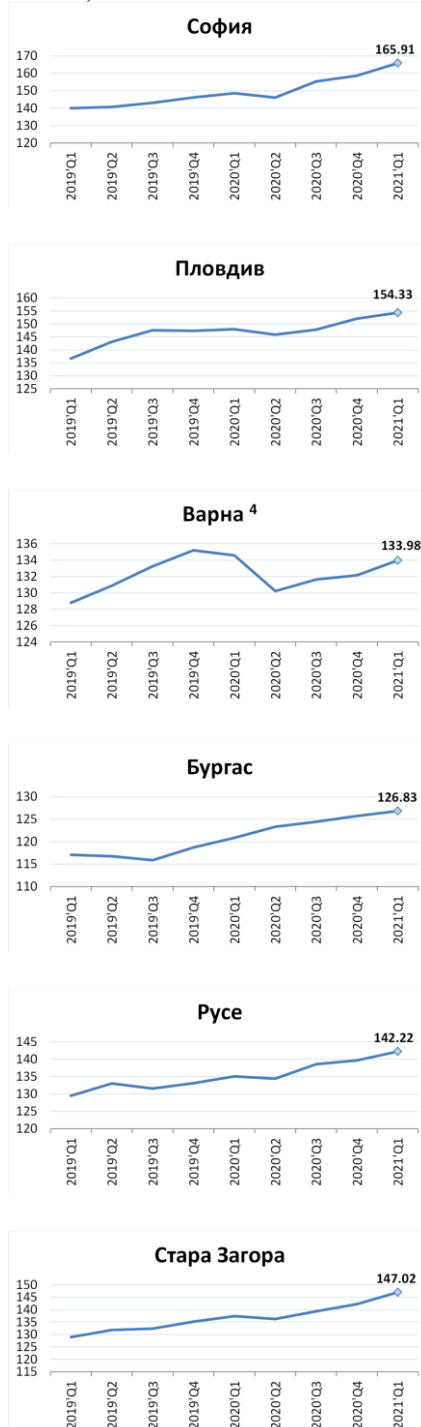

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

"Еврохолд" приключи сделката за ЧЕЗ в България

"Еврохолд" официално финализира придобиването на седем дъщерни дружества на чешката енергийна компания ЧЕЗ Груп в България. Сделката е на стойност 335 млн. евро и се реализира чрез Eastern European Electric Company (ЕЕЕС), която е 100% собственост на "Еврохолд". В резултат на транзакцията, която вече беше одобрена от всички компетентни местни регулатори, Еврохолд ще придобие 67% от най-големия дистрибутор на електроенергия в България - ЧЕЗ Разпределение България (с 40% пазарен дял) и най-големия доставчик на електроенергия - ЧЕЗ Електро България, както и 100% от капитала на най-големия лицензиран търговец на електроенергия - ЧЕЗ Трейд България. Холдингът също така придобива компанията за ИТ услуги ЧЕЗ ИКТ България, фотоволтаичния парк Фри енерджи проект Орещец, дружеството за производство на електричество от биомаса - Бара груп, както и ЧЕЗ България, която координира и управлява дейността на всички дружества на ЧЕЗ в България. С придобиването и интегрирането на активите на ЧЕЗ Груп "Еврохолд" ще доставя услуги на повече от 7 милиона потребители и ще има над 6000 служители в 11 държави в Централна, Източна и Югоизточна Европа (ЦИЮИЕ), както и от бившия СССР. Дъщерните дружества на ЧЕЗ Груп в България имат над 3000 служители и обслужват близо 3 млн. потребители, включително в най-населената югозападна част на страната и столицата София. Преди сделката Еврохолд имаше повече от 3000 служители и предоставяше услуги на около 4 млн. клиенти в 11 страни в ЦИЮИЕ и бившия СССР, основно чрез застрахователния си подхолдинг Евроинс Иншурънс Груп АД (ЕИГ). До края на 2021 г. и с консолидацията на резултатите на подразделенията на ЧЕЗ Груп, общите активи и годишни приходи на застрахователно-енергийния

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

холдинг се очаква да надхвърлят 1.5 млрд. евро, а неговата оперативна печалба (ЕБИТДА) за годината ще достигне около 120 млн. евро. Според стратегията за развитие до 2025 г. "Еврохолд" предвижда да генерира приходи от близо 2 млрд. евро годишно и оперативна печалба (ЕБИТДА) в размер на почти 200 млн. евро. "Придобиването на активите на ЧЕЗ Груп в България ще осигури на нашите клиенти и инвеститори по-голяма стабилност и предвидимост във всички аспекти, като също така ще създаде потенциални синергии и допълнителни благоприятни възможности. Отвъд корпоративното, тази сделка гарантира приток от над 500 млн. евро в българската икономика, ако пресметнем общата стойност на транзакцията, в това число цената, предстоящото задължително търгово предложение към миноритарните акционери в две от придобитите компании и инвестиционната програма на ЧЕЗ в България. Това придобиване е изключително важно не само за нашата компания, но и за бизнеса в България като цяло, тъй като ще докаже, че ние успешно можем да ръководим голяма и разрастваща се на регионално ниво корпорация, която е със седалище в София. Договорената от нас цена на сделката ни позволява да извлечем по-висока стойност от придобиването, което ще допринесе за бързия растеж на нашия холдинг в следващите пет години. След успешното интегриране на подразделенията на ЧЕЗ Груп, Еврохолд ще подкрепи настоящата и бъдеща инвестиционна програма на ЧЕЗ в България, която ще бъде фокусирана върху подобряване обслужването на клиентите, обновяване и поддръжка на мрежата, иновации, технологии и дигитализация, възобновяеми източници и енергийна ефективност. Осигурихме необходимите средства за изпълнението на инвестиционната програма.", коментира Асен Христов, председател на надзорния съвет на "Еврохолд България."

24 часа, 28 юли 2021

Строителят на толсистемата става собственост на фондация

Австрийската фирма "Капш ТрафикКом" АГ, която е собственик на компанията, изградила българската толсистема - "Капш Трафик Солюшън България", сменя собственика си. Австрийската фирма майка е изпратила уведомление до българската Комисия за защита на конкуренцията (КЗК). Купувачите са две австрийски фондации: "Традицио-Приватцифтунг" и "Чилдрън ъф Елизабет Приватцифтунг". Заявлението е подадено още на 23 юли и оттогава започва да тече 7-дневен срок, в който всяко трето заинтересовано лице може да изпрати в КЗК информация или мнение за предстоящата сделка. В уведомлението на австрийската фирма се казва, че предстоящата концентрация няма да окаже въздействие върху продуктови или географски пазари в България, но заключението дали това е така трябва да се направи от КЗК. "Капш" изгради срещу 180 млн. лв. основите на българската толсистема, а в края на 2020 г. подписа още един договор за мониторинг на тази система в продължение на 5 години срещу други 120 млн. лв. Фирмите купувачи на практика са фондации, като едната от тях е основана от физическото лице Георг Капш през 1998 г., а втората - от жена със същата фамилия - Елизабет Капш. Според статия в немското издание "Дер Щандарт" "Традицио", заедно с други семейни фондации държи по-голямата част от действащите компании на Капш в сектора на комуникациите и транспорта.

24 часа, 27 юли 2021

Здравното министерство прекратява договора с „Главболгарстрой“ за детската болница

Министерството на здравеопазването е разпоредило да се прекрати договорът с „Главболгарстрой“ за изграждането на нова Национална детска болница върху недовършения строеж в двора на Медицинска академия. Това става ясно от писмо на заместник-министъра на здравеопазването Димитър Петров до Инициативата „ЗА истинска детска болница“. В писмото се посочва, че на 5 юли т.г. министерството е

изискало от своето дружество „Здравна инвестиционна компания за детска болница“ ЕАД да се прекратят всички дейности, свързани с изпълнението на договора за инженеринг, както и всички произтичащи от него процедури по Закона за обществените поръчки, свързани с упражняването на независим строителен надзор и инвеститорски контрол. От здравното министерство са дали и указания на инвестиционната компания да започне процедура за прекратяване на договора с обединението „Детско здраве“, което е съставено от фирми от групата на „Главболгарстрой“ и спечели обществена поръчка за близо 94 млн. лева. Здравното министерство е намерило основания за това в „изразената позиция на МРРБ, че е недопустимо изработването на Подробен устройствен план за уреждане на градоустройствения статут на незавършения строеж“. От Инициативата „ЗА истинска детска болница“ са благодарни на служебния здравен министър. „Точно две години от времето за построяване на една Истинска детска болница и огромно количество гражданска енергия отне да се преборим за това, че децата заслужават повече от закърпването на един десетилетен, изоставен, полуразрушен строеж. Чест прави на екипа на служебното правителство, че пое отговорността да прекрати този договор, и така да отвори пътя към следващите крачки за създаване на модерно и високотехнологично лечебно заведение, отговарящо на всички съвременни стандарти на детската медицина, архитектурата и градоустройството“, посочват от инициативата. Казусът с новата детска болница отново ескалира в последните месеци. Два проекта за сграда на Национална детска болница бяха представени от Консорциум ДЗЗД „Детско здраве“ – консорциумът, който има договор с Министерството на здравеопазването за реконструкция на съществуващата недовършена сграда в двора на Медицинска академия. Консорциумът спечели проекта за изграждане на детската болница при предишното правителство, а основен участник в него е „Главболгарстрой“. Междувременно служебният регионален министър Виолета Комитова обясни, че няма как да се прави реконструкция на съществуващото скеле и може като регионален министър да издаде виза за проучване и проектиране на чисто нова сграда за строеж на детска болница - отново в рамките на Медицинска академия. Позицията на регионалното министерство дойде след протест на гражданската инициатива „За истинска детска болница“, които настояват за прекратяване на порочната обществена поръчка, възлагане на анализ на нуждите на детското здравеопазване, възлагане на качествено техническо задание, провеждане на архитектурен конкурс.

Инвестор.БГ, 27 юли 2021

Близо 18 хил. са публикуваните онлайн обществени поръчки

Близо 18 хил. са публикуваните до момента онлайн обществени поръчки през Централизираната автоматизирана информационна система „Електронни обществени поръчки“ (ЦАИС ЕОП), съобщават от „Информационно обслужване“. Платформата беше изградена от „Информационно обслужване“ АД в консорциум със Сирма Солюшънс“ АД, „Негометрикс България“ ЕООД, „Скейл Фокус“ АД и Адвокатско дружество „Събев и съдружници“ и влезе в експлоатация в началото на 2020 г. За периода януари-юли 2021 г. общият брой на публикуваните обществени поръчки е 9376, което е с 11% повече от поръчките през цялата 2020 г. Подадените оферти през платформата до сега са общо 31 хил. В системата са регистрирани близо 8000 фирми и 1245 физически лица, а броят на възложителите, които я използват, е 4219. Платформата гарантира детайлна и пълна проследимост на процеса по възлагане на обществените поръчки и прекратява възможността за манипулиране на оферти, уточни изпълнителният директор на „Информационно обслужване“ Ивайло Филипов, цитиран в прессъобщение от компанията. По думите му системата е изградена така, че участниците сами криптират своите оферти с асиметричен криптографски ключ и само те могат да предоставят ключ за

декриптиране, което гарантира сигурност на данните и подадените оферти. Една от най-важните функции на платформата е възможността и да работи в режим 24x7, като крайният срок за подаване на оферти и заявления за участие в обществени поръчки е 23:59 ч. Това осигурява възможност на участниците да подават оферти в удобно за тях време и място, без да се съобразяват с работното време на администрацията, уточняват още от компанията.

Инвестор.БГ, 26 юли 2021

Американски финтех купува българската "Транзакт" за 30 млн. евро

Американската компания за финансови технологии GreenBox POS обяви, че е постигнала споразумение за придобиването на българското дружество за електронни пари "Транзакт Юръп" ЕАД за 30 милиона евро. "Транзакт Юръп" е основана през 1998 г. и е член на Visa, Mastercard и китайската UnionPay. Фирмата за електронни пари е част и от програмата за Единна зона за плащания в евро (SEPA). Според регистъра на БНБ "Транзакт Юръп" (с предишно име "Ти Би Ай Кредит" ЕАД) има издаден лиценз за издаване, разпространение и обратно изкупуване на електронни пари, както и за различни платежни услуги, например операции чрез платежни карти, изпълнение на кредитни преводи и директни дебити. Данните в Търговския регистър показват, че едноличен собственик на капитала на дружеството е "Транзакт Юръп Холдингс" ООД. В него съдружници са изцяло чужденци - британец, двама американци и двама германци. Българският управител на "Транзакт Юръп" ЕАД е Васил Клаклов. През 2015 г. се случва голямата промяна в компанията. Дружеството за бързи кредити "Ти Би Ай Кредит" е продадено за 9.9 млн. евро на американския инвеститор Ейбрахам Чесед. "Транзакт Юръп" впоследствие продаде наследения от "Ти Би Ай Кредит" портфейл от лоши заеми за 50 млн. евро на колекторска фирма и навлезе на пазара на картовите разплащания. Колкото до настоящия купувач - GreenBox POS, това е американска финтех компания, използваща собствена блокчейн технология за изграждане на сигурни разплащания.

Банкеръ, 22 юли 2021

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

Банките засилват жилищното кредитиране при 2.7% лихва

Статуквото на ниските лихви ще се запази в обозримо бъдеще. Такива са индикациите и на Европейската централната банка, и на Българската народна банка. Актуалната прогноза на БНБ е за "умерено" покачване на лихвените проценти през втората половина на годината, но в нея се казва също така, че "все още ниските лихвени проценти по кредитите и положителните перспективи пред пазара на жилищата ще благоприятстват растежа на кредита за частния сектор през прогнозния хоризонт". Действително, от публикуваната на 27 юли лихвена статистика на БНБ се вижда, че на месечна база има дори леко понижение на средните лихвени проценти по новоотпуснатите бизнес кредити в лева и евро. Също така се забелязва лек спад в средната лихва по жилищните кредити през юни спрямо май 2021 година. От друга страна, е отчетен лек ръст на лихвените проценти по потребителските кредити, както и при годишния процент на разходите (ГПР) по заемите за домакинствата. Според актуалните данни средната лихва по жилищните кредити е 2.73%, като за година тя е намаляла с 0.17 процента. Това обуславя тенденцията за солиден ръст на този сегмент. Към края на юни се наблюдава растеж от над 14% на жилищните кредити на годишна база, като достигат почти 13 млрд. лева. БНБ обаче вижда и известни рискове в този ръст. В съобщение от 22 юни централната посочи, че запазва антицикличния капиталов буфер на ниво от 0.5 процента. Полюбопитното бе, че в мотивите към решението централната банка уточни, че "наблюдаваните високи нива на кредитна активност в сегмента на жилищните кредити биха могли да се разглеждат като източник за натрупване на потенциален кредитен риск." Средният лихвен процент по потребителските заеми към края на юни е 7.81%, като за година е отчетено увеличение от 0.17 на сто. Това обаче не възпрепятства интереса към този сегмент, тъй като тези кредити възлизат на 12.602 млрд. лв. и се увеличават с 9% спрямо юни 2020 година. В същото време лихвите по депозитите все така клонят към 0 процента, а по влоговете на бизнеса дори продължава да се начислява отрицателна лихва. Тази дълготрайна тенденция обаче по никакъв начин не забавя трупането на депозити в банките. Според данните на БНБ

28.07.2021

1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.65608 BGN

1 GBP = 2.28744 BGN

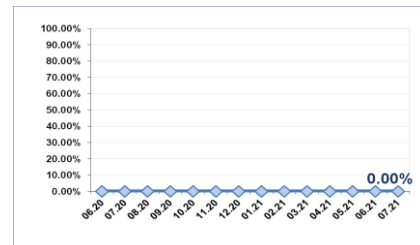
Икономически показатели

USD/BGN

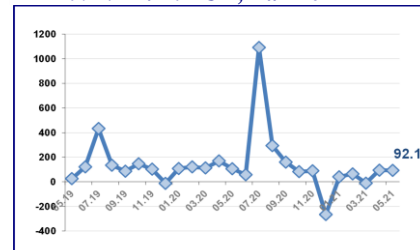

Централен курс на БНБ

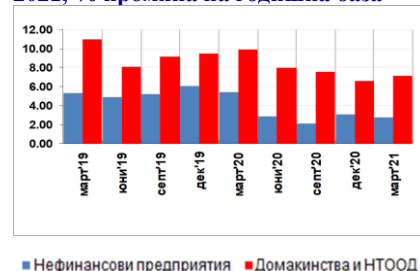
ОЛП: 0.00% от 01.07.2021

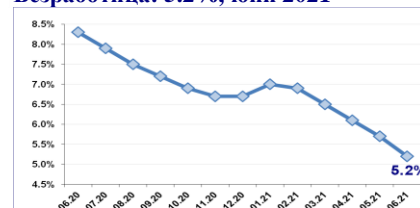
ПЧИ: 92.1 млн. EUR, май 2021

Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към март 2021, % промяна на годишна база

Безработица: 5.2%, юни 2021

депозитите на неправителствения сектор са 96.773 млрд. лв., като годишното им увеличение е 12.1%. Депозитите на бизнеса достигат са 29.356 млрд. лв. в края на юни 2021 година. В сравнение със същия месец на 2020 г. те се увеличават с 12.9% при 12.5% годишно повишение през май. Влоговете на домакинства очаквано са най-солидни - 63.790 млрд. лв. Те се увеличават с 11.6% спрямо същия месец на 2020 година.

Банкеръ, 28 юли 2021

Мястото на България в световния износ през 2020 г.

Българският износ през 2020 г. е 31.9 млрд. щ.д. Това е по-малко от износа през 2019 – 33,4, и през 2018 – 33,7 млрд. щ.д. Въпреки това България се изкачва на 58-мо място сред всички износители в света (60-то място през 2019 г. и 64-то за 2018 г.), непосредствено след Нигерия и Литва и преди Оман и Колумбия. В ЕС сме на 21-во място (20-то място за 2019 г.), преди Хърватия, Естония, Латвия, Люксембург, Кипър и Малта. По-малки по население държави от ЕС, които са преди нас, са: Литва – 33 млрд. щ.д., Словения – 37 млрд. щ.д., Финландия – 66 млрд. щ.д., Словакия – 86 млрд. щ.д., Дания – 107 млрд. щ.д., Ирландия – 184 млрд. щ.д. На база огледални данни, България е изнесла стоки за отбраната поне за 615 милиона щ.д. Редица държави, които са пазар за българска специална продукция, също не предоставят данни за търговията си с нея, т.е. реалният износ е по-голям. За 2019 г. износът на специална продукция се оценява на 560 мил. щ.д., за 2018 г. – 780, а за 2017 г. – 1.2 млрд. щ.д.

Спадът на износа ни в щатски долари за 2020 г. спрямо 2019 г. е 4.4%, а кумулативно за последните 5 години има ръст от 20%. Световният внос е намалял със 7% за последната година, а кумулативният ръст за последните 5 години е 3%. Това означава, че България продължава да печели позиции на световните пазари.

Групите стоки с най-голям износ са електротехника и електроника, мед и изделия от мед, машини и апарати, енергоносители (горива и електроенергия). Тези 4 групи стоки формират 1/3 от износа ни. Кумулативно българският износ през миналата година е с 20% по-голям от този през 2016 г., което представлява 4% средногодишен ръст.

Изделията на електрониката и електротехниката регистрират 7% средногодишен ръст за последните пет години, докато за същия период световният внос се е увеличил с 4%. Ръстът на цените допринася за това износът на мед и медни продукти да се изкачи до втора позиция. Износът на машини и апарати също се представя добре и бележи средногодишен ръст от 8%, докато световният внос расте с 3%. Това означава, че българските производители на тези изделия са конкурентоспособни на глобалните пазари и изместват други доставчици. Традиционно, износът на енергоносители заемат водещи позиции – за 2020 г. четвърто място. Основно поради Ковид кризата, спадът в износа на горива е 2 пъти. Износът на зърно заема пета позиция, като водещите продукти в тази група са пшеница и царевица. С над 1 милиард щ.д. износ са още автомобилна индустрия и велосипеди, фармация, пластмасови изделия, руди и концентрати, от които 2/3 са концентрати на благородни метали. Следват мебели и изделия за обзавеждане, маслодайни семена, конфекция, плетени облекла, изделия от желязо и стомана. Група стоки под митнически код 99 Специфични доставки е на 7-ма позиция в експортната ни листа, но ще бъде изключена от анализа ни, защото описанието не дава точна представа за какво става дума. По експертна оценка, суровини и енергоносители формират 31-32% от износа.

БСК, 27 юли 2021

Парите в обращение нарастват към края на юни с над 18%

В края на юни тази година парите в обращение достигнаха 22.31 млрд. лева. За едногодишен период (спрямо края на юни 2020) те нараснаха с 18.2% или с 3.44 млрд. лв.,

съобщават от БНБ. През съответния предходен едногодишен период нарастването им беше по-малко както в процентно отношение (8.7%), така и като абсолютна стойност (1.51 млрд. лв.). В края на юни в обращение са 528.9 млн. броя банкноти, които са с 18.8 млн. броя, или с 3.7% повече в сравнение с края на март тази година. За същия период общата им стойност нарасна с 5.3%, достигайки към края на шестия месец 21.77 млрд. лева. С най-голям дял (35.68%) в общия брой на банкнотите в обращение в края на второто тримесечие на тази година е банкнотата от 50 лева. Към 30 юни в обращение са 188.7 млн. броя банкноти с този номинал. С най-малък дял (5.47%) е броят на банкнотите от 5 лева. Спрямо края на март тази година в структурата по брой на банкнотите в обращение нараснаха дяловете на номиналите от 50 и 100 лева, като най-голямо е увеличението (с 0.76 процентни пункта) на дела на 50-левовете банкноти. За същия период дяловете на банкнотите с номинална стойност 5, 10 и 20 лева намаляха, най-вече, с 0.74 процентни пункта, тези от 20 лева.

Банкеръ, 26 юли 2021

БНБ очаква 4.1% ръст на българската икономика през 2021 г.

БНБ очаква реалният брутен вътрешен продукт на България да отчете 4.1% растеж, който да се ускори до 4.6% през 2022 г., след което да се забави до 3.5% през 2023 година. Прогнозираният растеж стъпва върху очаквания за получаване на средствата по Националния план за възстановяване и устойчивост, както и увеличение на износа. Централната банка очаква вътрешното търсене да има основен положителен принос, което ще се дължи главно на частния сектор. Предвижда се нетният износ да допринесе положително за растежа на БВП през 2021 г. и 2022 г. в съответствие с допусканията за подобряване на икономическата активност в основните търговски партньори на България и за частично възстановяване на износа на услуги. През 2023 г. нетният износ ще има отрицателен принос за растежа на реалния БВП най-вече под влияние на прогнозираното силно вътрешно търсене. Годишната инфлация се очаква да се ускори до 3.5% в края на тази година. Според БНБ основен риск пред прогнозата остава разпространението на COVID19 и по-конкретно вероятността за ново затягане на ограничителните мерки в световен мащаб.

Банкеръ, 26 юли 2021

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Производство на текстил и изделия от текстил, без облекло" по Печалба за 2019 г., хил. лв.

No	Предприятие	Населено място	Печалба, (хил. лв.)	
			2018	2019
1	Калинел ЕООД	Троян	6 229	7 075
2	Зюдволе Груп Италия ЕАД - Клон Булсафил КЛОН	Пловдив	1 257	2 494
3	Мак АД	Габрово	308	2 180
4	Даун Криейтърс АД	Радиново	1 893	2 119
5	Юръпиън Бединг Къмпани ЕАД	Дряново	1 684	1 763
6	Е.Миролио ЕАД	Сливен	-16 492	1 600
7	Си Енд Си Текстайлс ООД	Хасково	1 119	1 034
8	Миладом ООД	Старцево	1 138	835
9	Сигнал ЕООД	Габрово	736	762
10	Прото ЕООД	Хасково	592	594

[Информационна система на българските предприятия \(BEIS\) www.beis.bia-bg.com](http://www.beis.bia-bg.com)

БОРСОВИ НОВИНИ

Договорни фондове с по-висока доходност от SOFIX

SOFIX расте с 25.28 % от началото на годината - ще рече, че ако сте вложили 1000 лв. в индекса на сините чипове на "БФБ-София", в края на септември ще имате печалба от 252.80 лева. В днешните несигурни дни всеки се оглежда за изгодна инвестиция. Притежателите на акции, поне у нас, могат да поглеждат завистливо към такава доходност, лихвите по депозитите отдавна са в зоната на нулата, пандемията свали наемите от жилища... Взаимните фондове обаче са сред активите, които се представяха успешно през изминалите месеци от тази година, възползвайки се от възхода на международните пазари. Проучване на в. "БАНКЕРЪ" показва, че клиентите на 104 от анализиранияте 136 колективни инвестиционни схеми у нас (в сайта на Българската асоциация на управляващите дружества) могат да са доволни от вложението си, което е на печалба. Така че тези колективни схеми пазят потенциала си като алтернатива за вложение. Индексът SOFIX просто "следи" представянето на петнадесет компании на „БФБ-София“, докато един договорен фонд може да влага парите си в най-различни инструменти в зависимост от своя профил. Така може да "събира" печалби от някои от тях, с които пък да компенсира загубата от други. SOFIX през тази година трупа стойност и е сред най-растящите индекси при това с двуцифрен темп. В същото време и 25 от колективните схеми у нас също показват такъв растеж, като при това две от тях "бият" по доходност борсовия измерител. Най-печеливш е фондът "ОББ Премиум Акции", който е част от „Кей Би Си Асет Мениджмънт“ НВ – КЛОН (България). Той е успял да донесе на инвестиралите в него печалба от 31.94% до момента. Този фонд е с фокус предимно в акции на български компании, търгувани на „Българска фондова борса“ АД, които имат висок потенциал за

растеж, но и имат изменения в цените си в краткосрочен план. Expat Slovenia SBI TOP UCITS ETF* донесе на клиентите си печалба от 26.432 процента. Фондът, който е организиран от лицензираното управляващо дружество „Експат асет мениджмънт“, инвестира в акции на компаниите от индекса SBI TOP. Това е основният индекс на акции на словенската борса Ljubljana Stock Exchange и е съставен от 10 компании. Колективната схема инвестира във всички тях в пропорции, възможно най-близки до тези в индекса в рамките на законовите лимити. Доходността на фонда следва тази на индекса – т.е. ако словенският пазар поскъпне, дяловете на фонда биха увеличили пропорционално пазарната си стойност. Фондът е пасивно управлявана колективна инвестиционна схема от

БФБ-София
Седмичен оборот
(19 – 23 юли 2021 г.)

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	44 711.44
Standard	823 483.27
АДСИЦ	404 658.03
Регулиран пазар - общо	1 272 852.74

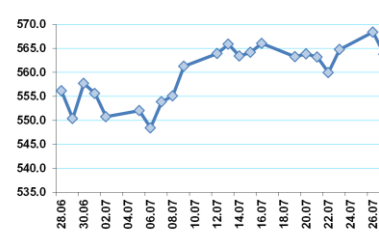
BGREIT: 28.06.2020 – 27.07.2021

BGBX40: 28.06.2020 – 27.07.2021

SOFIX: 28.06.2020 – 27.07.2021

отворен тип за следене на индекса SBI TOP. Фондът не разпределя дивидент, а печалбата се реинвестира, като това увеличава нетната стойност на активите в полза на инвеститорите. Expat Slovenia SBI TOP UCITS ETF е за търговия на „Българска фондова борса“ АД, на Frankfurt Stock Exchange (XETRA) и на Ljubljana Stock Exchange. Инвеститорите в акции/дялове на взаимни фондове следва да имат предвид, че: (1) стойността на акциите/дяловете и доходът от тях могат да се понижат – печалбата не е гарантирана и инвеститорите поемат риска да не възстановят инвестициите си в пълния им размер; (2) инвестициите във взаимни фондове не са гарантирани от гаранционен фонд, създаден от държавата или с друг вид гаранция; (3) предишните резултати от дейността на фондовете нямат по необходимост връзка с бъдещите им такива. Индексите върху SOFIX Expat Bulgaria SOFIX UCITS ETF е първият борсово търгуван фонд, който следва представянето на основния борсов индекс SOFIX. Той е постигнал доходност от 22.713% към момента. Фондът се търгува на „Българска фондова борса“ АД, на London Stock Exchange, на Frankfurt Stock Exchange (XETRA) и на Ljubljana Stock Exchange.

Банкеръ, 26 юли 2021

Оборотът на БФБ International достигна 150 хил. лв. за половин месец

Оборотът на MTF BSE International* достигна 149 701,51 лв. за периода от 5 юли 2021 г. до 21 юли 2021 г., съобщи от „Българска фондова борса“ АД в отговор на запитване от Investor.bg. Броят сделки за периода е 76, а изтъргуваните лотове са 5 480.

С многостранната система за търговия могат да бъдат закупени акции на Apple, Facebook, Daimler, "Газпром" и много други компании чрез близо 100-те български инвестиционни посредници директно на родния пазар. Достъпни са и борсово търгувани фондове (ETF) върху индекси като DAX, S&P 500, FTSE All-World, NASDAQ100, STOXX Europe 600.

Какво се случва реално?

Първата идея ни беше „супер, вече може да се купуват и държат ETF-и без понякога бавната регистрация в чужд брокер“. Имало е ситуации, когато регистрацията отнема месеци (като сривовете през март 2020 г. при твърде големия интерес към пазарите). Отпада и езиковата бариера. Сега комисионата на MTF BSE International е 0,3%, но това е само до септември. Бърз поглед към сделка с ETF, сключена чрез един от големите чуждестранни брокери - Interactive Brokers, показва комисиона от 7,52 евро за сделка с ETF за 5 040,46 евро, или 0,15%. Следователно тук комисионата е двойна. За дългосрочна инвестиция от например 10 години 0,15% отгоре не са голям проблем, но са фактор.

Но липсва предвидимост

Комисионата от 0,3% ще е валидна до края на август 2021 г., научи Investor.bg от посредник. БФБ и Централен депозитар ще направят анализ на интереса към MTF BSE International и ще решат какви да са тарифите. Обсъждана е била и минимална комисионна на сделка от 10 евро. Също така не се знае кой ще подава декларациите за избягване на двойното данъчно облагане при търговия с например американски акции.

В обобщение

MTF BSE International има смисъл. Въпреки че SEPA преводите вече са изключително евтини и бързо и лесно може да се превеждат и теглят пари от чуждестранни брокери, удобството да работиш с български брокер на български език и опцията да посетиш физически офис не трябва да се пропускат. Самите посредници също биха имали полза, ако може да дадат продукт на клиентите си, различен от асистирание на регистрацията към Interactive Brokers например. В момент, когато брокери като Revolut и Robinhood предлагат сделки без комисиони, комисионите имат значение. Важни са и таксите към Гаранционен фонд, годишна такса върху активите и други. Обикновено тарифата е различна за различни активи, като например европейски акции, американски акции и т.н.

„Българска фондова борса“ АД обаче трябва да намери начин да предложи конкурентен продукт, защото би било полезно за мнозина. Може да се прецени и дали този продукт да се субсидира с рекламен ефект в началото. В момента инвестиционните посредници избягват да го предлагат на клиентите си, защото например не се знае каква ще е тарифата от 1 септември. Ако въведете кода на Facebook, ще ви даде, че се котира на редица борси, освен на Nasdaq, на тази във Ванкувър (Канада), в Мексико, в Германия и на други места. Вече едно от тези места е „Българска фондова борса“. Комисионите са важни, но за инвеститорите е много по-важно да уцелят посоката, защото грешната покупка дори при нулева комисиона може да донесе значителна загуба.

**MTF BSE International е многостранна система за търговия, организирана от БФБ, която предоставя възможност на местните инвеститори да диверсифицират своите портфейли с финансови инструменти, издадени от едни от най-известните и ликвидни компании в света.*

investor.bg, 23.07.2021

** Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.*

ИНВЕСТИЦИИ

"Соларпро" и "ГрийнЙелоу" ще изграждат фотоволтаична централа

Соларната технологична група „Соларпро“ и френската инвестиционна компания „ГрийнЙелоу“, специализирана в децентрализираната фотоволтаична енергетика и енергийната ефективност, обявиха стратегическото си партньорство за съвместни инвестиции в мащабни on-site фотоволтаични инсталации за собствено потребление в Източна Европа. Първият съвместен проект от партньорството ще бъде 4MWp фотоволтаична електрическа централа за нуждите на българското поделение на глобалния лидер в сферата на материалите, решенията и химическите продукти „Солвей“ – „Солвей-Соди“. Годишно централата ще произвежда 5300 MWh зелена енергия. Инсталацията ще бъде разположена върху собствен терен на територията на "Провадсол", дъщерно дружество на „Солвей-Соди“ в България. Централата ще оперира на базата на дългосрочен договор за наем на оборудване. „ГрийнЙелоу“ ще е водещ инвеститор, а „Соларпро“ ще проектира, изгради и оперира проекта. "Фотоволтаичните инсталации за собствено ползване и дългосрочните договори за наем на оборудване (SaaS) са най-атрактивната част от енергийната трансформация. Вече имаме успешно осъществени проекти от този тип с други търговски и индустриални групи от региона. Радостни сме, че заедно с нашите партньори от "ГрийнЙелоу", сме в състояние да осигурим всички необходими човешки, технически и финансови ресурси, за да реализираме още поне 100 MWp подобни инсталации в източна Европа.", заяви Константин Ненов, главен изпълнителен директор на групата "Соларпро". Той допълни, че след скока на цените на енергийните борси, има огромен интерес към SaaS услугите, както и към дългосрочните договори за доставка на евтина зелена енергия от индустриални партньори в България, Полша и Унгария. „Достъпът до дългосрочния капитал на „Грийн Йелоу“ ще ни позволи това търсене да бъде задоволено в най-кратки срокове", посочи Ненов. "С това стратегическо партньорство със Соларпро „ГрийнЙелоу“ продължава международната си експанзия в унисон с амбициозните ни планове за растеж. Благодарение на него целите ни са да развием и изпълним 100 MWp инсталирана мощност до 2025 г.“ изтъкна Отман Хаджи, главен изпълнителен директор на "ГрийнЙелоу". Към 31 март 2021 г. „ГрийнЙелоу“ притежава 355 MWp фотоволтаични мощности, от които

Изграждат нова фабрика за преработка на слънчоглед край Видин

Символичната „първа копка“ за старт на строителните дейности на нова фабрика за преработка на слънчоглед бе направена край Видин. При постигане на пълния капацитет на фабриката и на силозите ще бъдат наети повече от 60 човека персонал, с всички допълнителни дейности по време на строителството, по експлоатацията на обектите, ще бъдат ангажирани много местни фирми.

Труд, 28 юли 2021

ПИМК пусна интермодален влак от Бургас до Пловдив

Пловдивската компания "Пимк рейл" пусна интермодален влак от пристанище Бургас до терминала си в Пловдив. Влакът е по договор за една година с оператора на контейнерни линии MAERSK, като клиентът на основаната преди повече от 110 години в Копенхаген компания е мебелната JYSK.

Капитал, 27 юли 2021

Българският стартап Worddio набра инвестиция от \$250 хиляди долара за развитие на проекта

Българският стартап Worddio е мобилно приложение за учене на думи на чужд език, подпомагано от изкуствен интелект.

24 часа, 26 юли 2021

184 MWp са частично или напълно притежавани от компанията. Дружеството има над 2600 подписани договора за енергийна ефективност, представляващи годишен обем от 855 GWh, от които 511 GWh са частично или напълно собствени, и е управлявало повече от 2,9 TWh електроенергия за своите клиенти. Компанията оперира в 16 държави на 4 континента и има над 500 служители.

Инвестор.БГ, 28 юли 2021

"Тракия глас", "Готмар" и "Теклас" се разширяват с инвестиции за над 54 млн. лв.

Три компании с бизнес в страната ще инвестират над 54 млн. лв. през следващите няколко години, за да увеличат капацитета си. Производителят на стъкло "Тракия глас", заводът за пластмасови опаковки "Готмар" и доставчикът на автоиндустрията "Теклас" ще разширят мощностите си съответно в Търговище, Съединение и Враца и ще разкрият около 240 допълнителни работни места. За проектите си компаниите получиха инвеститорски сертификати от икономическия министър Кирил Петков, който подчерта, че почти цялата допълнителна продукция ще бъде за износ. По думите му друг голям плюс е, че инвестициите се изпълняват извън столицата и помагат за регионалното икономическо развитие. Най-голям е проектът на "Тракия глас България", която ще инвестира 27.4 млн. лв. в цех за крайна обработка на произведената продукция и ще наеме още 10 работници. Компанията е част от турската група Sisecam, която има три завода в страната - "Тракия глас" за плоско стъкло, "Пашабахче България" за домакинско стъкло и "Шишеджам аутомотив България" за автомобилни стъкла. Групата е един от най-големите инвеститори в страната и това на практика е поредният ѝ проект за разширение на производството в Търговище. Общо в трите компании работят над 2900 души. Първи сертификат получи производителят на преформи, капачки и опаковки от пластмаса "Готмар", който на практика ще изпълни два проекта в град Съединение. Първият от тях е за нови производствени мощности и складове, с които компанията да увеличи производствения си капацитет, а вторият е за изграждане на фотоволтаична инсталация за собствени нужди, с което ще се намалят разходите за електроенергия. Общата стойност на двата проекта е 16.8 млн. лв. "Готмар" е и компанията, която ще разкрие най-много нови работни места - около 200. В момента в дружеството, което е с българска собственост, заетите са близо 1250 души. Производителят на компоненти за автомобилната индустрия "Теклас България" ще разшири новия си завод във Враца с още 70 хил. кв.м. Проектът включва също изграждане на роботизиран склад за готова продукция, а общата инвестиция е 10 млн. лв. Основните производствени мощности на компанията (част от турската група Teklas) са в Кърджали, където работи от 15 години и има около 2000 служители (заедно с цеха в Крумовград). Преди няколко години дружеството реши да изгради и завод във Враца, където вече работят 200 души. С изпълнението на новия проект там ще бъдат отворени още 30 работни места. Компанията работи за световните автомобилни компании, като по думите на представителя на "Теклас" Георги Георгиев около 20% от продукцията е за електромобили, а инвестицията в страната досега е 200 млн. лв.

Капитал, 28 юли 2021

ЕП подкрепи иновативен проект на община Габрово

Европейският парламент в България подкрепя инициативата Gabrovo Green Accelerator на Община Габрово, Областен информационен център – Габрово и Innovation starter box, която е част от програмата на "Европейски зелен лист" – екологичната награда на Европейската комисия за 2021 година. Програмата ще финансира идеи, съсредоточени върху ключови сектори в община Габрово с потенциал за зелени иновации - включително здравеопазване, образование, околна среда, транспорт и логистика, дигитализация,

бързооборотни стоки и други. С 25 000 лева ще бъде подкрепена българска компания в начален етап на развитие, която представи и защити най-добрия проект за зелени бизнес иновации и идеи. Възможност за достъп до финансиране могат да получат и други от представените проекти, ако получат одобрение от някой от партньорите на събитието. Gabrovo Green Accelerator е отворен за компании от цялата страна, които ще реализират дейностите от проектите си в Габрово. Събитието ще премине през няколко етапа. Желаетелите да участват в него могат да се регистрират на интернет страницата на събитието <https://gabrovoinnovationcamp.eu> до 10.08.2021 година. Участниците, които ще продължат в Акселератора ще бъдат обявени на 31.08.2021 г., а официалното му откриване ще се състои онлайн на 1.09.2021 г. Селектираните компании ще бъдат подпомогнати да структурират правилно бизнеса си чрез онлайн обучителни модули, водени от доказани и успешни професионалисти по темите кръгова икономика, стратегия, маркетинг, продажби, иновации, управление на проекти и презентационни умения. Финалът на Gabrovo Green Accelerator ще се състои в Габрово на 9 октомври, когато участниците ще представят своите проекти пред жури, в което ще участва и представител на ЕП в България, като най-добрите от тях ще получат финансиране.

Банкеръ, 28 юли 2021

България ще си строи газова централа за 1.6 млрд. лева

Въпреки неяснотите при употребата на природен газ в Европа, страната ни твърдо е решила да спасява енергийния комплекс „Марица Изток“ чрез изграждането на нова газова централа. Тя ще бъде създадена на площадката на ТЕЦ „Марица Изток 2“ и се очаква да замести част от нейните въглищни производства. Намеренията са тази газова централа да бъде с внушителната мощност от 1000 мвт. и инвестицията в нея засега се оценява на 1.6 млрд. лева. Това е и най-големия единичен енергиен обект, който държавата възнамерява да подкрепи чрез Плана за възстановяване, чиято поредна ревизирана версия бе представена през седмицата. Въпросителните са много, но посоката е ясна – търси се газово спасение за държавната ТЕЦ. Тепърва ще се уточнява откъде ще бъдат взети над 1 млрд. лева за строителството, след като се чака Европа да отпусне малко под 500 млн. лева. Важен момент за тази инвестиция е, че тя няма да бъде с особено дълъг живот. Причината е, че на Стария континент и сега се надигат гласове срещу употребата на природен газ, защото и при неговото горене се отделят немалки количества въглероден диоксид. Годишната консумация на синьо гориво у нас е малко под 3 млрд. кубични метра. При изгарянето на подобни количества в газова ТЕЦ в атмосферата ще се отделят между 6 и 7 млн. тона въглероден диоксид. Това трябва да се сметне добре в цената на произведената електроенергия, тъй като само за половин година вредните емисии поскъпнаха от 25 евро до над 50 евро на тон в последните дни. Така само на година разходите за мръсен въздух на газова централа от такъв мащаб може да надхвърлят 400 млн. евро. Необходимо е да се вземе предвид, че и природният газ рязко поскъпна в последните месеци, така че наслагването на всички тези фактори подлага на силно съмнение ефективността на подобна газова мощност в „Марица Изток“. За капак, на нея няма да се гледа с добро око в Европа след 2030 година. И тогава тя ще трябва да се превърне във водородна. Което са нови инвестиции за милиарди, но никой днес дори не ги споменава. Планове за изграждане на такива мощности е възможно в скоро време да обявят и двете американски централи в „Марица Изток“, но условието е за тези инвестиции държавата да осигури благоприятна бизнес среда. Освен газова централа, в плана на екипа на Атанас Пеканов е залегнало и масираното въвеждане на нови ВЕИ. Изглежда обаче пари ще се влагат само в малки соларни и вятърни проекти, които трябва да достигнат обща мощност от 1,7 гигавата. Целият планиран ресурс в това направление е 2,6 млрд. лева, като средствата от ЕС са 877,8 млн. лева. Предвижданията са останалата

час от сумата да бъде осигурена от частно финансиране. Колкото и да е странно, в плана няма и дума за модернизация или изграждане на нови водноелектрически централи. Липсва информация за ПАВЕЦ "Чаира", чийто капацитет може сравнително бързо да бъде увеличен, но с немалко инвестиции. Изцяло е пренебрегната и атомната енергетика.

Банкеръ, 26 юли 2021

"Филкаб" строи голям 8-мегаватов соларен парк край Пловдив

Пловдивската компания "Филкаб Солар" (част от групата на "Филкаб" АД) започна изграждането на втория по големина соларен парк за собствено потребление в България - с мощност 8 MW. Инвеститор е индустриална компания от Асеновград, която ще използва получаваната електроенергия само за собствени нужди. В началото на този месец и "Аурубис" започна изграждането на собствения си 10-мегаватов соларен парк. "Обектът има всички разрешителни, както и готов проект, започнахме строителството му и до края на годината ще го приключим. Това ще стане на два етапа. Първият етап е соларен парк с мощност 6 MW, а след това ще добавим още 2 MW. Тази етапност се наложи заради забавени административни процедури за част от парцелите. Стойността на проекта е 4.5 млн. евро без ДДС", каза Атанас Танчев, изпълнителен директор на "Филкаб". Компанията има и проект за изграждане на собствен соларен парк с мощност 15 MW, който ще произвежда електричество за продажба на свободния пазар. Той ще бъде разположен на три полета в близост до Пловдив, всяко от които ще има инсталирани мощности по 5 MW. Стойността на собствения проект на "Филкаб" е над 9 млн. евро без цената на земята.

Капитал, 23 юли 2021

Геотрейдинг изгради две фотоволтаични централи в общините София и Етрополе

В общините София и Етрополе Геотрейдинг АД изгради две фотоволтаични централи върху покривите на своите сервизни центрове ProAuto. Те произвеждат общо около 74 MWh зелена електроенергия за година. Токът спестява CO₂, който би се отделил при зареждане на близо 6.4 млн. мобилни телефона, при изразходването на над 22 т бензин и при годишното потребление на електрическа енергия на 6 еднофамилни къщи. Инвестицията на Геотрейдинг АД, част от Група ГЕОТЕХМИН, е съобразена с тенденциите за стимулиране изграждането на ВЕИ мощности в урбанизирани територии, което оптимизира площите, необходими за производство на чиста енергия. Централата в Етрополе е с капацитет около 35 - 37 MWh/година и е въведена в експлоатация. Произведеното количество енергия се отчита в реално време през система за онлайн мониторинг от последно поколение и е еквивалент на нужната електроенергия в ProAuto Етрополе за 7 месеца. Освен излъчване онлайн, системата акумулира и представя данни за добитата енергия на дневна, месечна и годишна база от момента на стартирането на централата. Данните се получават и чрез мобилно приложение. То отчита и положителния ефект от работата на фотоволтаичната централа – например за 18 дни работа са спестени около 1.4 тона CO₂, които биха се отделили в атмосферата, ако електроенергията беше произведена от невъзобновяеми източници. ФТЕЦ в сервизната база ProAuto в столичния квартал Горубляне ще произвежда около 35 - 37 MWh зелена енергия за година. Тя ще се бъде въведена в експлоатация по-късно тази година. Токът от фотоволтаичните централи ще се продава на съответното електроразпределително дружество. Двата проекта на Геотрейдинг АД са част от дългосрочната стратегия на Група ГЕОТЕХМИН за развитие и отговорни инвестиции. Те са изпълнени от друга компания от Група ГЕОТЕХМИН – Енергео ЕООД.

БТА, 23 юли 2021

Комисията за защита на конкуренцията спира изграждането на газовата връзка със Сърбия

Комисията за защита на конкуренцията заяви, че изграждането на газова междусистемна връзка със Сърбия не може да продължи преди да бъдат уредени жалбите срещу избора на местна компания Caprice BG за изпълнител на проекта. Проектът не отговаря на критериите за спешност, които биха оправдали възлагането на договора за обществена поръчка на избрания кандидат, преди Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) да е издала окончателното си решение по жалбите, заяви антитръстовият орган в изявление миналата седмица. Жалбите, блокирали проекта, бяха подадени от кандидати, които бяха изключени от участие в търга за 143,6 милиона лева (86,7 милиона долара / 73,4 милиона евро) за доставка на оборудване и изграждане на българския участък на газовия интерконектор със Сърбия, обявен от българския оператор на газопреносна система „Булгартрансгаз“, или бяха класирани по-ниско от избрания победител. Жалбоподателите включват три консорциума и българския клон на италианския Bonatti.

SeeNews, 23 юли 2021

Естонският лидер в дигиталното банкиране Bigbank стъпва на българския пазар

Една от най-бързо развиващите се европейски дигитални банки стъпва официално на българския пазар. Това е Bigbank, първата в страната изцяло дигитална банка, базирана в Талин, Естония. Тя оперира в балтийските държави Литва, Латвия и Естония и в скандинавските държави Финландия и Швеция. Дейността ѝ е насочена към бизнес и индивидуални клиенти на финансови услуги. Банката предлага финансови решения под формата на трансгранични услуги и в Германия, Нидерландия и Австрия. „Bigbank стъпва на българския пазар с намерението да осигури модерни, надеждни и удобни услуги за банкиране онлайн. Виждаме голям потенциал за това в България, особено в условията на COVID, когато онлайн услугите са най-безопасни и следователно най-благоприятни за клиентите“, каза Мартин Лянтс, главен изпълнителен директор на Bigbank Group. „Стартираме в България с потребителски кредити за индивидуални клиенти, като възнамеряваме в близко бъдеще да им предложим и депозитни сметки“, допълни той. Амбициите на естонската банка са в близко бъдеще да добави към портфолиото си в България възможността за разкриване и управление на депозити, както и жилищни заеми, и още услуги, които Bigbank Group предлага на другите пазари.

actualno.com, 22 юли 2021

Проекти за над 300 млн. лв. се реализират в Пловдив в момента

"В Пловдив за първи път се реализират толкова много проекти - 27 на брой на обща стойност над 300 млн. лв. Привлечените средства по оперативни програми на Европейския съюз са пет пъти повече, като финансирането е безвъзмездно." Това каза зам.-кметът по строителство Пламен Райчев по време на отчета за изпълнението на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие за периода 2014-2020. До месец ще започне работа по обектите в "Гладно поле" по "Региони в растеж". Успяхме да спасим близо половината от средствата - 40 милиона лева, които в началото на нашия мандат бяха под въпрос, допълни Райчев. Само за година общината успява да проведе 20 обществени поръчки и да започне проекти по пет обособени позиции. Потенциалните инвестиции по реализация на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие за периода 2014-2020 година надхвърлят 1,4 млрд. лева, като в това число са средствата от бюджета на европейските програми, от бюджета на общината и държавата, и на частните инвеститори, отчете координаторът на проектите Мариета Танкова.

БТА, 22 юли 2021

АНАЛИЗИ**Новият български план за възстановяване изисква огромно финансиране от бюджета**

Повече пари за иновативния бизнес, за чиста енергия и за образование за сметка на средствата за столицата и за някои инфраструктурни проекти. Това се предвижда в новия национален План за възстановяване и устойчивост, изготвен от служебния кабинет. Това е четвъртата версия на националния документ, като предишните три бяха дело на управлението на ГЕРБ и „Обединените патриоти“, движени от вече бившия вицепремиер Томислав Дончев. Те обаче не бяха изпратени официално в Брюксел, а впоследствие се оказа, че са недовършени и силно критикувани от страна на Европейската комисия.

В документа, публикуван за обществено обсъждане, значително са увеличени средствата за зеления преход – в стълба „Зелена България“, като общо делът им стига 36.8% от целия ресурс за България. Припомняме, че в предишния план на кабинета "Борисов" бе заложен по-малък дял, което бе разкритикувано и от зам.-председателя на Европейската комисия Валдис Домбровскис.

Делът на средствата по „Иновативна България“ е увеличен от 26 до 27.4%, а на „Справедлива България“ – от 16.5 на 18%. Частта на „Свързана България“, където влизат инфраструктурни проекти, в т.ч. железопътна модернизация, нова линия на метрото в София, ВиК обновление и други, е намалена от 21.9 на 17.8%.

Впечатление прави, че в новия план е заложено и значително по-голямо национално съфинансиране – в размер на общо 8.2 млрд. лв., което е огромен скок спрямо заложеното в предишния вариант на плана – едва 2.2 млрд. лв. Националното съфинансиране е приблизително две трети от целия безвъзмезден ресурс от 12.6 млрд. лв., който ще получи България от мегафонда на ЕС.

Расте, но не старее

Средствата, предвидени за столицата, са намалени очаквано след няколко дискусии между вицепремиера по европейските въпроси Атанас Пеканов и кмета на София Йорданка Фандъкова. Инвестицията за продължението на третата линия на метрото се запазва, като 360 млн. лв. ще е еврофинансирането по плана, а останалите 405 млн. лв. – частно съфинансиране. В същото време обаче 200 млн. лв. за ВиК рехабилитацията в няколко квартала в Столична община липсват.

Припомняме, че в последните седмици Пеканов няколко пъти посочи, че за столицата е заложена прекалено голяма финансова помощ в предишния вариант на Плана, докато в същото време София получава и значителни средства от европейските оперативни програми. С фразата, че София не е България, Пеканов заяви, че вероятно столицата ще бъде ошетена в новия план.

Върви народе възродени

В новия национален план са заложили с близо 25 млн. лв. повече за изграждане на цялостна образователна STEM среда. Така общият бюджет на мярката нараства до 576 млн. лв., като за разлика от предишния план има и немалка част национално съфинансиране – в размер на 96 млн. лв. Новият план предвижда и значително по-голям бюджет за модернизация на училища и детски градини – от 605 млн. лв. в предишния план до 680 млн. лв. сега. Средствата по линия на европейския фонд са леко намалени, но за сметка на това е въведено национално съфинансиране – в размер на 111 млн. лв.

Бюджетът по програмата за обучения за цифрови умения и изграждане на национална онлайн платформа за обучение на възрастни не е променян – той остава близо 380 млн. лв., но този път е включено и националното съфинансиране от 68 млн. лв. С 10 млн. лв. е увеличен и ресурсът за изграждане на центрове за личностно развитие на ученици и младежи – до 70 млн. лв., като увеличението почти изцяло ще бъде за сметка на държавния бюджет.

С близо 100 млн. лв. е увеличена и програмата за насърчаване на публичните и частните инвестиции в научни изследвания и иновации, като се въвежда и 35 млн. лв. национално съфинансиране до общо 411 млн. лв. Финансирането за дигитализацията на БАН е запазено в размер на 48 млн. лв., като 5 млн. лв. от тях са национално съфинансиране.

Близо 840 млн. лв. остава програмата за развитието на индустриални паркове и привличане на инвестиции, като новостите са, че тя ще се управлява съвместно с Европейската инвестиционна банка.

Програмата за икономическа трансформация е увеличена от 1.7 на 2.9 млрд. лв., като са увеличени с 300 млн. лв. парите от европейския фонд и двойно – тези за национално съфинансиране. Това е една от най-големите програми в Националния план за възстановяване и устойчивост, като е насочена към малките и средните предприятия за ускоряване на производителността, цифровизацията им, изграждане на ВЕИ проекти за собствено потребление и иновативни подходи за прехода към кръгова икономика. Предвижда се тя и да бъде и под формата на финансови инструменти, и под формата на грантове.

Така общо по стълба „Иновативна България“ средствата са нараснали с над 1.3 млрд. лв. спрямо варианта на предишния редовен кабинет до общо 5.9 млрд. лв., като близо 90% от увеличението ще бъде за сметка на следващите държавни бюджети на страната.

ВЕИ бум, нова газова централа и саниране

Три нови програми в частта за зеления преход предлага служебният кабинет в новия вариант на плана. Първата от тях се отнася до изграждане на минимум 1.7 GW ВЕИ мощности със съоръжение за съхранение. Построяването им е предвидено до края на 2025 г. Изграждането им по план ще може да започне през март 2022 г., а общият планиран ресурс е близо 2.7 млрд. лв. – една трета от тях за сметка на европейския фонд и две трети – за сметка на държавния бюджет.

Планът предвижда и нова газова централа в ТЕЦ „Марица Изток 2“. Тя трябва да бъде с мощност от поне 1 GW, като за изграждането ѝ ще бъде финансирана с близо 500 млн. лв. по европейския механизъм и с малко над 1.1 млрд. лв. от държавния бюджет.

Третият нов проект е относно проучване за възможностите на страната за производство на топлина и електричество от геотермални източници. За осъществяване на проекта се предвижда и изграждане на специализирана лаборатория в Техническия университет в София за изследвания и обучения относно системи за геотермална енергия. Цената на това е 92 млн. лв.

За саниране на жилищни и нежилищни сгради в новия вариант на плана за възстановяване са предвидени 2.5 млрд. лв., като 1.8 млрд. лв. от тях са от европейския механизъм, 622 млн. лв. са национално съфинансиране, а 253 млн. лв. – частно съфинансиране. Спрямо предишния вариант парите за саниране са увеличени с 300 млн. лв.

Седемкратно пък е увеличен планираният ресурс за програмата за поставяне на възобновяеми енергийни източници в еднофамилни и многофамилни сгради. Така общият

бюджет на схемата вече е 240 млн. лв. и увеличаването му означава много по-голям обхват на домакинствата, които искат да се възползват. Увеличението с близо 210 млн. лв. отново е почти изцяло благодарение на национално съфинансиране, като се запазва и делът на собственото финансиране от крайните потребители.

Значително е намалена програмата за изграждане на ефективно енергийно осветление за общините, като така тази задача е оставена до голяма степен на местната управа. Бюджетът по програмата е намален от 352 млн. лв. на 63 млн. лв. За модернизация на електропреносната мрежа, включително и цялостна система за киберсигурност в държавното дружество ЕСО, са предвидени със 100 млн. лв. повече – до 611 млн. лв. С 200 млн. лв. е увеличено собственото финансиране, а е намалено със 100 млн. лв. европейското.

Намалена с малко над 100 млн. лв. е и програмата за изграждане на инфраструктура за пренос на водород и нисковъглеродни газообразни горива за захранване на електроцентрали и други потребители във въглищните региони в страната. Бюджетът по нея все пак остава внушителен – 363 млн. лв. Със 100 млн. лв. – до общо 137 млн. лв. – е намалена и друга водородна схема – за пилотни проекти за производство на зелен водород и биогаз. Припомняме, че програмата бе въведена в последния вариант на плана на предишния кабинет.

С 300 млн. лв. са намалени и средствата за фонда за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство до общо 544 млн. лв.

Къде е интермодалният терминал?

Проектът за изграждане на интермодален терминал в Горна Оряховица за 25 млн. лв. не е част от новия вариант на плана. За сметка на това с 30 млн. лв. се увеличава финансирането за модернизация на железопътния сектор. Запазва се и програмата за преустройство и рехабилитация на ключови гарови комплекси, като средствата за тях не са променени – 54 млн. лв. Запазват се и 312-те млн. лв. за закупуването на 20 нови електрически мотриси.

Минимално е намалена програмата за изграждане на мрежи за достъп в цялата страна, включително на магистралите „Тракия“, „Хемус“, „Струма“, както и връзката с Румъния и Турция, като и в тази схема държавата ще се включи с национално съфинансиране с малко над 100 млн. лв. за сметка на европейските програми.

Киберсигурност и медицински хеликоптери

С близо 50 млн. лв. е намалена програмата за електронна идентификация и персонализацията ѝ в българските лични документи - до 154 млн. лв. За сметка на това в Плана е разписана нова програма за създаване на интегрирана национална система за киберсигурност включително разширение и развитие на мрежа от активни интелигентни сензори за разпознаване и блокиране на зловредни действия в киберсреда.

За първи път в плана за възстановяване се включва и модернизация на Агенцията по заетостта чрез улесняване на достъпа до услуги за хора с различни характеристики и нужди. За проекта са заделени 32 млн. лв.

В новия план е заложена най-после и покупката на медицински хеликоптери за 155 млн. лв. Припомняме, че поръчката за тях бе спирана веднъж по време на управлението на бившия премиер Бойко Борисов, а в последните дни от управлението му през април бившият здравен министър Костадин Ангелов обеща, че „до дни“ ще бъде пусната отново обществена поръчка за медицинските хеликоптери.

В плана е заложено и изграждането на капацитет за прилагане на най-съвременни методи за лечение на онкологични заболявания чрез създаването на Национален център за лъчелечение с протонна терапия в София, с акцент върху лечение на деца и модернизация на системата за диагностика и лечение на онкологични заболявания в страната. Общият планиран ресурс за центъра и за цялостното модернизиране на здравната система в България чрез осигуряване на нова медицинска апаратура е предвидено да струва 450 млн. лв. – 20% от които – национално съфинансиране.

economic.bg, 22 юли 2021

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ **ПРИСЪСТВЕНО ОБУЧЕНИЕ: „ЦАИС ЕОП ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛИ НА ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ“**

КОГА: 27 септември 2021, 09:30 - 13:30 ч.

КЪДЕ: ВИТОША Парк Хотел, София

➤ **СЕМИНАР „ЗДДС И СДЕЛКИТЕ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ. ПРАКТИЧЕСКИ ВЪПРОСИ И КАЗУСИ ЗА ИЗБЯГВАНЕ НА НЕОБРАТИМИ ФИНАНСОВИ ГРЕШКИ“**

КОГА: 30 септември 2021, 09:30 - 13:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **ОБУЧЕНИЕ „ПОДБОР И ОЦЕНКА НА ПЕРСОНАЛА“**

КОГА: 12-26 октомври 2021, 18:30 - 21:00 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **УПРАВЛЕНИЕ НА ВРЕМЕТО**

КОГА: 14 октомври 2021, 10:00 - 14:30 ч.

КЪДЕ: Online

➤ **ECOMMERCE AND RETAIL SUMMIT: NAVIGATING OF NEW ERA OF BUYING**

КОГА: 11 ноември 2021, 09:00 ч.

КЪДЕ: Предстои уточняване, София